

μειζέτο νὰ διατρίβῃ καὶ νὰ ψυχαγωγῆται αὐτόθι. Ἐκεῖ ὁ Κόμης τῆς Προβιγγίας συνέγραψε τὸ μελό- δραμά του τὸν *Πανούργιον*, ὃ δὲ Κόμης Ἀριστηίας D'Artois (1) διέπρεπε κατὰ τὴν περιφημίαν αὐτοῦ φιλοκαλίαν καὶ τοῦ ἡθους τὴν κομψότητα! ἐκεῖ ἡ οἰκο- γένεια τοῦ Πολιναίκου περιχαρὴς καὶ ἐντιμος διέγχε- ν ἡμέρας εὐδαίμονας μὴ φανταζομένη ποτὲ ὁποῖας συμ- φράς ὁ τόπος οὗτος εἰς αὐτὴν καὶ τοὺς περὶ αὐτὴν προπαρεσκεύαζεν! Ὁ δέκατος ἑκτος Λουδοβίκος διέ- τριψε πολλὰς ἡμέρας εἰς τὸ Σαῖν Κλου κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1790· ἡ ἡμέρα τοῦ χαριστάτου αὐτοῦ χωρίου ἔβρισκε ὡς ἀναπαύουσα τὴν ὀδυνημένην ψυχὴν του.

Ἐπὶ τῆς παλινορθώτου μοναρχίας τοῦ Σαῖν Κλου ἦτο συνήθης κατὰ τοὺς καύσωνας τοῦ θέρους, τῆς βασι- λικῆς οἰκογενείας διατρίβῃ ὅπου ἐτωμασκέτο ὁ δούξ τῶν Βορδιγάλων γυμναζόμενος καὶ εἰς τὴν χρῆσιν τῶν ὅπλων μετὰ τῶν θαρραλόνων τῆς φρουρᾶς καὶ λόγου τινοῦ δημοτικῶν μαχητῶν, τῶν ὁποίων τευ- ξέλιγμοὺς διεύθυνεν εὐστοχώτατα. Ἐπειτα μετὰ πολλὰς τῆς τύχης μεταβολὰς ἡ οἰκογένεια τῶν Αὐ- ρηλιανῶν ἐπανήλθεν εἰς τὰ συνήθη τῶν προγόνων τῆς ἐνδιαίτημας.

Χορεύετε νῦν νέοι καὶ νεάνιδες εἰς τὰ τερπνὰ ἄλση τοῦ Σαῖν Κλου! Κωμάζετε ἐρασταί, τρέχετε εἰς τὰς λειμῶνας καὶ λόρους ἄνθρωποι ἐπιλήτμονες τοῦ παρελθόντος, ἀφρόντιδες δὲ τοῦ μέλλοντος! Ἀλλ' οἱ ἄνδρες, οἱ ὥριμοι ἤδη τὴν ἡλικίαν στήν! ὁ προσιάτης τοῦ τόπου τούτου ὑπῆρξεν ἑκπτώτος ἡγεμῶν! αὐτόθι ὁ Ἑρρίκος τρίτος ὀδολορονήθη, αὐτόθι εἶδε τὸ φῶς τῆς ἡμέρας ὁ ἀντιβασιλεὺς Φίλιππος, ὅστις ἐξευτέλισε τὸ θρόνον καὶ Φίλιππος ὁ Ἰσώτης, ὅστις προπαρεσκεύα- σεν τὴν κατατροπὴν του· αὐτόθι ἐξέπνευσεν τὸ Διευ- θυτήριον περηνισθὲν παρὰ τοῦ Βοναπάρτου· αὐτόθι ἔπεσε τὸ σκῆπτρον τοῦ μεγάλου Λουδοβίκου ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ δεκάτου Καρόλου· αὐτόθι εὐθύμει καὶ ἐκίνοτο ὁ ἐπίβουλος αὐτοῦ συγγενὴς Φίλιππος Λου- δοβίκος, ὅστις τὸν ἠκολούθησεν εἰς τὴν αὐτὴν ἐξορίαν μετ' ὀλίγα ἔτη. *

I. N. Λεβαδιεύς.

Ο ΠΕΡΙΗΓΗΤΗΣ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟ.

Ἐκ Ρώμης.

Δικαίως ἐθαύμασας, περιπόθητε Ἀλέξανδρε, τὴν εἰ- κόνα τῆς πυρκαϊᾶς τοῦ Ῥαφαήλου· διότι ἀδύνατον τῷ ὄντι νὰ τὴν ἐνατενίσῃ τις προσκετικῶς καὶ νὰ μὴ κι-

νηθῇ εἰς ἔκστασιν. Τόσαῦτα πάθη εἰς τόσῳ μικρὸν τό- πον ἀποδεικνύουσι βεβαίως τοῦ ζωγράφου τὴν μεγα- λοφυάν. Ἀλλ' ἡ Ἰταλία πλήρης ἀριστοτεχνημάτων τοῦ μεταίωνος δὲν ἔχει ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα φιλο- τεχνήματα. Ἐκ τῶν Μεδιολάνων ἴσως μόνον ὁ Λεονάρ- δος Vinci ἐντυμιλλᾶται κατὰ τοῦτο πρὸς τὸν ἀθάνατον Ῥαφαήλον.

Διαθρυλλεῖται, ὡς γνωρίζεις, παρὰ πάντων τῶν φι- λοκάλων ὁ μυστικός δειπνος τοῦ ἐνδόξου ἐκείνου ἀρι- στοτέχνου. Κειμένη ἡ εἰκὼν αὕτη κατὰ τύχην ἐπὶ τῶν τοίχων ἐπιστατορίου κινδυνεύει ἡμέραν πρὸ ἡμέραν νὰ διαρραγῇ· διότι τὸ κτίσμα τοῦτο ἐχρησίμευσεν ἐπὶ τῶν ἐμφυλίων πολέμων ἀλληλοδιαδόχως ὡς ἱπποστάσιον καὶ στρατῶν, ὥστε ὁ πίναξ κατήτησεν ἐξ ἡμισείας σχε- δὸν νὰ ἀποσβεσθῇ, καὶ σήμερον προσβάλλει τὸν ἀνθρώ- πον ὡς ἀμυδρὸν φᾶσμα. Ἐνδύμιζον οὖν βλέπω τὰς σκιάς ἐκείνας τοῦ παραδείτου τοῦ Μίλωνος, αἱ ὅποιαι μό- λης φαινόμεναι ἐκλείπουσιν. Ἐχρησιάζθη λοιπὸν ἱκανὸς καιρὸς καὶ εἰς ἐμὲ ὥς οὗ διαπεύσω τὰ πρὸ ὀρθαλ- μῶν ἀντικείμενα. Κατ' ὀλίγον ὅμως συνεθίσα εἰς τὴν θέαν ταύτην. καθὼς ὁ βεβουλιμένος εἰς βαθύ σκότος δια- κρίνει ὅπως οὖν ἔπειτα τὰ ἐν αὐτῷ κείμενα· ἠκολούθησα προτεκτικῶς τὰς γραμμὰς, εἶδον τὰ σχήματα, καὶ ἀνέγνων ἐπομένως τὸ ἀριστουργημα.

Ὅποια ὑπόθεσις καὶ ὁποῖος ζωγράφος! πάντα τὰ πάθη κινούμενα ὑπὸ ἐνὸς μόνου πάθους τοῦ θανάτου τοῦ Σωτῆρος! ὁ φόβος, ἡ ἔκστασις, ἡ προδοσία τοῦ Ἰούδα, ἡ ἀγανάκτησις τῶν ἀποστόλων, ἡ εὐσπλαγγνία δὲ ὁ ἔλεος καὶ ἡ γλυκύτης εἰς τὰ βλέμματα τοῦ Κυρίου! Εἰς μόνον μαθητῆς ἔχων κεκλιμένην τὴν κεφαλὴν ἐκφράζει τὴν θλίψιν· αὐτὸς ὑπάρχει ὁ ἐπιστήθιος φίλος· ὅθεν οὕτε διαμαρτυρήσεως ἀνάγκη· αἰσθάνεται, λυπεῖται ὅμως ἐγκαρδίῳ, ἡ δὲ φυσιογνωμία του ἀποδεικνύει καὶ αὕτη τὴν ἀγάπην. Πάντα ταῦτα φαίνονται εἰς τὴν τετριμμένην ἐκείνην καὶ ἀμαυρὰν ζωγραφίαν, ἡ μᾶλ- λον ἡ μὲν φυσικὴ τοῦ πίνακος οὐσία ἀπέθανε, ζῇ ὅμως ἡ ψυχὴ μετὰ τῆς ὕλης τὴν νέκρωσιν· ὅθεν εἰς πᾶν ἔχνος, ἡ σημεῖον τοῦ ὑψηλοῦ καὶ φαντασιώδους ἔργου ἀναγινώσκεις τὴν διάνοιαν ἐκάστοις πρωτόπου, διορθῶς τὰ αἰσθήματα τῶν παρακαθήμενων, ἀκούεις τὸ εὐχγ- γέλιον, βλέπεις τὸν μαθητὴν, τελευταῖον δὲ καὶ τὸν οὐ- ράνιον διδάσκαλον.

Ὅποیان δύναμιν ἔχει ἡ ψυχὴ εἰς τὰς τέχνας! πόσον δὲ ἡ πείρα ἀποδεικνύει ἀναγκαῖον νὰ γεννᾶται εὐγενὴς καὶ συμπαθητικὸς ἐκ φύσεως ὁ ζωγράφος, νὰ θερμαίνεται δὲ ἀπὸ ἱερὸν καὶ ἁσθεστον τῆς θρησκείας πῦρ, ἔπειτα νὰ πλουτίζεται ἀπὸ γνώσεις τῆς ἱστορίας καὶ τῶν περι- πετεινῶν τοῦ ἀνθρωπίνου βίου τὴν παρατήρησιν.

ΤΩ Κ. Γ. ΚΩΣΤΑΚῃ ΤΥΠΑΛΔΩ. (*)

Ἐκ Ῥώμης.

Ὅποιους θησαυροὺς καὶ ὁποῖα κάλλη περιέχει ὁ οἶκος τοῦ ἀγροκηπίου Βοργκέζι!

(*) Διὰ τῆς προσφωνήσεως ταύτης ἠθέλησα νὰ τιμήσω οὐχ ἥττον τὸν εὐθὺν καὶ εὐγενῆ χαρακτήρα, ἢ τὸν πρὸς

(1) Ὁ περὶ οὗ γίνεται λόγος Κάρολος δέκατος τοῦτο ἔγγραφον ἐπώνυμον πρὶν βασιλεύσῃ.